

20 yanvar / 2021

Vahid MƏHƏRRƏMOV

İkinci Qarabağ müharibəsinin başlanması ilə tarixin təkrarlanmasının bir daha canlı şahidi olduq. Qarabağ torpaqlarının azadlığı uğrunda qurx dörd gün qanlı döyüşlər getdi. Bu müddət ərzində həyəcənli günlər yaşadığımız, zəfərlərlə dolub-daşan anları gördük. İyirmi səkkiz ildən bəri erməni işğalında qalan torpaqlarımız müzəffər ordumuzun zabit və əsgərlərinin qəhrəmanlığı, igidliyi ilə addım-addım azad edildi.

Həmin gərgin günlərdə tarixin payız yarpaqları kimi saralmış səhifələrinə boylandıqca gördük ki, yüz il əvvəl - 1920-ci ildə də Azərbaycan Ordusu Qarabağda er-

Təkrarlanan tarix: yüz il əvvəl - yüz il sonra

məni işğalçılara qarşı vuruşub. Aradan bir əsr keçməsinə baxmayaraq, düşmənin nə adı, nə xisləti, nə də görkəmi dəyişmişdi, həminki erməni qəsbkarı idi. Bu qəsbkarların başını əzənələr də, dəyişilməmişdi, həmin Azərbaycan hərbiçiləri, əsgərləri idi. Məkan da həmin məkan - Qarabağ idi! Bütün bunları gördükcə bir daha şahidi olduğumuz ki, əlli il də, yüz il də keçsə, doğrudan da, tarix təkar olunmuş.

1920-ci ildə Azərbaycan əsgəri cəsəreti, hünəri ilə Qarabağa sahib çıxmaq istəyən daşnakları qarşılarında diz çökdürmüş, məğlub etmişdi. Qarabağda üçrəngli bayrağımızı dalğalandırmışdı. 2020-ci ildə də Azərbaycan əsgəri sələflərinin yolunu şərəf və ləyaqətlə davam etdirərək Qarabağa sahib çıxmaq istəyən erməni qəsbkarlarına qarşı cəsəret və hünərlə vuruşdu, yağları diz çökdürdü.

Azğın düşmən - həyasız erməni faşistləri yüz il əvvəlki məğlubiyyətlərindən ibrət dərsi götürmədilər. Yaşadıqları acı məğlubiyyətləri dərinəndən götür-qoy edib düzgün noticə çıxarmadılar. Düzgün noticə çıxarmadıqlarına görə də yüz ildən sonra yenə də silahlanıb Qarabağa sahiblənmək istədilər. Yüz ildən sonra yenə də Qarabağda cəsür Azərbaycan əsgərləri ilə üz-üzə gəldilər. Amma nə yaxşı ki, yüz

əvvəlki kimi yenə də tarix üzələrinə gəlmədi, məğlub oldular.

2020-ci il sentyabrın 27-də yurdumuzun azad edilməsi uğrunda qanlı döyüşlər başladı. Bu tarixi döyüşlərdə Azərbaycan Ordusu böyük hərflərlə zəfər tarixi yazaraq bir-birinin ardınca erməni işğalçılara sarsıdıcı zərbələr vurdu. Yağlılar kənd-kənd, şəhər-şəhər tarixi ərazilərimizdən geri sıxışdırıldı. Demək olar ki, hər gün neçə-neçə kəndimiz qəsbkarların mürdar caynaqlarından azad edildi. Qanlı döyüşlər gedən müddətdə biz çox qürurverici, iftixar dolu günlər yaşadığımız, müzəffər zabit və əsgərləri döyüş meydanlarında böyük hünər və rəşadət göstərərək göstərdəyillərdən bəri işğaldakı qalmış torpaqlarımızı yağlılardan təmizlədi. Yurdumuzun işğal etdiyi ərazilərini daim olundu saxlamaz istəyən erməni işğalçılara güclü əks-hücumlarla üzü Ermənistanə tərəf qovuldu. Cəsur zabit və əsgərlərimiz qəhrəmancasına vuruşa-vuruşa azad edikləri ərazilərimizdə üçrəngli bayrağımızı dalğalandırdılar.

Döyüşlərin ilk günlərindən Azərbaycan Ordusu güclü əks-həmlələri ilə üstünlüyü ələ aldı. Silahlı Qüvvələrimizin sarsıdıcı zərbələrindən sonra mövqelərini qorumağı bacarmayan qəsbkarlar möhvə

sürükləndilər. Arxada qalan iyirmi səkkiz illik zaman çox şeyi dəyişmişdi, artıq işğalçının, işğalın sonu yaxınlaşmışdı. Otan müddət ərzində güclənmiş, qüdrətlənmiş Azərbaycan Ordusu Qarabağ uğrunda gedən bu döyüşlərdə erməni qəsbkarlarına baş qaldırmağa, əl-qol atmağa imkan vermədi. Düşmən bir-birindən güclü olan zərbələr qarşısında aciz və gücsüz qaldı. Yağlılar ha cəlisib manevar etsələr də, əks-hücum keçməyə cəhd göstərsələr də, isteklərinə nail ola bilmədilər.

Azərbaycan Ordusu bu gözlədiyi qələbəyə əbədi-əzəli sülh gətirdi. Erməni faşistlərin mürdar və qanlı ayaqları Azərbaycanımızın müqəddəs torpaqlarından biryolluq kəsildi.

Qələbəmizi düşündükcə fərəhlənir, sonsuz sevinə və qürur hissi keçirik. Çünki yüz il əvvəl də Azərbaycan Ordusunun sarsıdıcı zərbələrini dadmış düşmən bu dəfə elə ağır və dəhşətli məğlubiyyətə düşər olub ki, daha növbəti yüz il, heç min il keçsə də, özündə qüvvət tapıb bizə qarşı baş qaldırmağa, vuruşmağa cürəti çatmayacaq. Bu, ermənilərin Qarabağda son döyüşləri, son çarpışmaları oldu. Bir daha həmin Qarabağ torpaqlarında, həm də ölkəmizin başqa ərazilərində öz cizgindən çıxıb bilməyəcək.